

## **Verslag Domeinvergadering Sociaal Maasmolen d.d. 7 december 2021**

Verslag: Het Notuleercentrum

**Domeinvoorzitter:** De heer Van Est

**College:** Wethouder Bastiaans, wethouder Bastiaens, wethouder Jongen

**Domeingriffier:** Dhr. Golsteijn

**Ambtelijke ondersteuning:** Mw. Sterken, mw. Van Rooij, mw. Muijters, mw. Hendrikx

**Aanwezige fracties (13):** CDA, SPM, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, SP, Partij Veilig Maastricht, PVV, 50PLUS, Liberale Partij Maastricht, Groep Gunther, Lijst Imgriet Habets

**Aanwezige domeinleden (21):** Mw. Heine (CDA), dhr. Boelen, mw. Lejeune (SPM), mw. Korsten, dhr. Janssen (GroenLinks), mw. Demas, dhr. Mertens, mw. Elfassih (D66), mw. Van Gool, mw. Slangen, dhr. Van den Eeckhout (PvdA), dhr. Klein, dhr. Maillé (VVD), dhr. Voorts, dhr. B. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Miesen (PVV), mw. Meijer (50PLUS), mw. Tiber (Groep Gunther), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht), mw. Habets (Lijst Imgriet Habets), dhr. Van Gelooven (SP)

**Gasten:**

**Agendapunt 2:** dhr. Niekamp (KomLeren)

**Agendapunt 8:** dhr. Giessen (MosaLira)

### **1. Opening**

De **voorzitter** heet de aanwezigen van harte welkom om 18.00 uur. De voorzitter legt een aantal huishoudelijke zaken uit en vraagt aandacht voor de coronamaatregelen. Het aantal toegestane personen in deze ruimte is beperkt. De voorzitter vraagt ook aandacht voor de volle agenda. Er zijn verder geen opmerkingen over het verslag. De besluitenlijst en het verslag van de vorige vergadering worden aldus vastgesteld.

**Wethouder Jongen** deelt mee dat op 15 november een bezoek aan de Bemelergrubbe was gepland om met LVO informeel te spreken over hun voornemen om van denominatie te wisselen. Vanwege corona is die bijeenkomst niet doorgegaan. De wethouder stelt voor om een fysiek moment te hebben om te spreken over het gewijzigde convenant, voordat men het formele traject ingaat. De wethouder heeft de griffie al gevraagd om de al geplande domeinvergadering van 11 januari 2022 daarvoor te gebruiken. Dat kan agendatechnisch. De wethouder ziet dat iedereen instemmend knikt.

**GroenLinks** (Korsten) vraagt wanneer de besluitvorming in de raad volgt.

**Wethouder Jongen** legt uit dat op 11 januari 2022 een informele sessie is waarbij LVO aanwezig is. Naar aanleiding daarvan zal LVO in januari besluiten of een formele aanvraag wordt ingediend. Dan wordt bekeken of dit in deze raadsperiode afgehandeld kan worden. Waarschijnlijk wordt dit behandeld in de raadsvergadering van februari.

### **2. Mededelingen inclusief status openstaande toezeggingen**

De **voorzitter** vraagt een wethouder nog iets wil meedelen over de toezeggingen. Dat is niet het geval. De voorzitter concludeert dat de lijst met openstaande toezeggingen aldus wordt vastgesteld.

### **3. Rondvraag aan college**

De **voorzitter** deelt mee dat de vragen vooraf worden geïnventariseerd. Alleen die vragen worden beantwoord. Drie domeinleden hebben aangegeven vragen te willen stellen.

**GroenLinks** (Janssen) merkt op dat vandaag, 7 december, de Nationale Vrijwilligersdag is. Namens alle aanwezigen wil GroenLinks mantelzorgers en vrijwilligers een hart onder de riem steken. GroenLinks zal nog een groeisetje vergeet-mij-nietjes aan de wethouder overhandigen. Vrijwilligers signaleren vaak eenzaamheid

als eerste. GroenLinks heeft op 26 november hierover vragen gesteld. Premier Rutte heeft in de laatste persconferentie ook aandacht gevraagd voor eenzaamheid. GroenLinks vraagt wat de gemeente Maastricht de komende weken in de aanloop naar kerst gaat organiseren om eenzaamheid zo effectief mogelijk op te sporen en aan te pakken. Verder stopt eenzaamheid niet bij de grenzen van Maastricht. In de Zuid-Limburgse coalitie Samen Tegen Eenzaamheid zijn reeds ideeën gedeeld waarbij men van elkaar kan leren. De gemeente Maastricht maakt samen met de gemeente Meerssen echter geen deel uit van deze coalitie. Heeft de gemeente contact gehad met andere gemeenten om te bekijken wat zij organiseren om eenzaamheid te bestrijden? Zo ja, welke ideeën zijn bruikbaar voor de aanpak in Maastricht?

**Wethouder Bastiaans** legt uit dat de gemeente Maastricht helaas te laat was met inschrijven. Dat is meteen rechtgezet. Vanaf 2022 gaan Maastricht en Meerssen aanhaken bij de Zuid-Limburgse coalitie Samen Tegen Eenzaamheid. Daar wordt op verschillende niveaus over eenzaamheid gesproken. Het gaat vooral om het leren van elkaar en het omzien naar elkaar. Daarnaast is geen extra oproep nodig want er vinden al verschillende acties vanuit wijkverpleegkundigen en organisaties plaats. Wel maken de coronamaatregelen dingen lastig, waardoor het niet mogelijk is om activiteiten te organiseren. Een van de voorbeelden die wordt onderzocht is Soep op de Stoep.

**GroenLinks** (Janssen) dankt voor de toelichting. Zijn dit eenmalige acties richting kerst of worden ook meer structurele maatregelen genomen?

**Wethouder Bastiaans** legt uit dat het in eerste instantie gaat om de huidige periode. Er zijn continu gesprekken met partijen om te bekijken wat gedaan kan worden. Men ziet vooral, met dank aan alle vrijwilligers en de organisaties, dat men zich met hart en ziel inzet voor kwetsbare mensen, zowel ouderen als jongeren.

**Groep Gunther** (Tiber) vraagt of Soep op de Stoep met de soepbus bijt.

**Wethouder Bastiaans** antwoordt ontkennend. De soepbus is immers gericht op mensen zonder een dak boven hun hoofd.

**Lijst Imgriet Habets** (Habets) heeft een verduidelijkende vraag naar aanleiding van dit punt.

De **voorzitter** legt uit dat dit conform afspraak niet de bedoeling is. De volgende vraag is van de PvdA.

**PvdA** (Slangen) heeft vanmiddag al vragen ingediend over het basisonderwijs. Klopt het dat leerkrachten uit het reguliere basisonderwijs de gaten opvullen in de planning van het speciaal basisonderwijs? Krijgen deze leerkrachten een contract binnen het speciaal basisonderwijs of zitten zij als invaller in de planning? Klopt het dat de reguliere basisscholen is gevraagd allemaal gedurende een bepaalde periode personeel uit te lenen aan het speciaal basisonderwijs? Wat betekent dit voor de bezetting op de reguliere basisscholen die dit betreft? Wie vult vervolgens de gaten op in het reguliere basisonderwijs? Is er nog sprake van een flexpool? Zo ja, mogen de mensen in deze flexpool in het regulier en speciaal basisonderwijs worden ingezet? Hoe flexibel is zo'n flexpool? Is er een mogelijkheid dat het personeelstekort in het Maastrichtse speciaal basisonderwijs op dit moment wordt opgelost met tijdelijke krachten die eigenlijk vanuit de NPO-gelden zijn ingevlogen? Of is er een kans dat die tijdelijke extra krachten nu toch voor volle klassen staan omdat reguliere leerkrachten worden ingevlogen om het tekort op het speciaal basisonderwijs op te lossen?

**Wethouder Jongen** gaat niet over deze vragen. Dat is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. De wethouder heeft deze vragen onmiddellijk doorgestuurd en de vragen worden deze week door het schoolbestuur schriftelijk beantwoord. De wethouder kan wel een aantal uitgangspunten delen. In het speciaal onderwijs worden mensen ingezet die gecertificeerd zijn. Er worden extra mensen ingezet vanuit het dienstencentrum. In het algemeen is sprake van een personeelstekort in het (speciaal) onderwijs en de wethouder heeft de leerkrachten ook al herhaaldelijk opgeroepen om de cursus te volgen, zodat er ook op langere termijn voldoende personeel is dat in het speciaal onderwijs voor de klas mag staan. Verder is de wethouder druk bezig, samen met het schoolbestuur en de afdeling om het probleem van thuiszittende kinderen op korte termijn op te lossen.

**PvdA** (Slangen) vraagt of de wethouder de antwoorden van het schoolbestuur kan begeleiden met een korte notitie. De PvdA vraagt immers om een formeel antwoord van het college.

**Wethouder Jongen** zegt toe dat de vragen van de PvdA over het speciaal basisonderwijs deze week schriftelijk worden beantwoord. **(toezegging)**.

De **voorzitter** noteert deze toezegging van de wethouder. Dit wordt deze week afgehandeld.

**Lijst Imgriet Habets** (Habets) maakt een punt van orde over de oplegger. Lijst Imgriet Habets wil graag een korte verklarende vraag aan de wethouder stellen. Dit is een vergadering in het sociaal domein en de fractie mag van de voorzitter nu geen vraag aan de wethouder stellen.

De **voorzitter** legt uit dat de vragen vooraf geïnventariseerd worden. Dit is de vergaderstructuur die is afgesproken. Verder kan Lijst Imgriet Habets altijd aanvullende vragen schriftelijk stellen.

**Lijst Imgriet Habets** (Habets) is het niet eens met deze gang van zaken. De fractie heeft een aanvullende vraag aan de wethouder. Kan de voorzitter dit voor de volgende keer nog een keer heroverwegen?

De **voorzitter** zal dit punt delen in de agendacommissie, zodat bij alle vergaderingen één lijn wordt gehanteerd. De voorzitter komt hierop terug.

**CDA** (Heine) vraagt of het college op de hoogte is van de verruimde steun van ruim € 18 miljoen voor de informatiepunten Digitale Overheid in bibliotheken (IDO's). Is het college voornemens gebruik te maken van deze steun? Hoe kan dit geld worden besteed? Worden de informatiepunten bijvoorbeeld uitgebreid?

**Wethouder Bastiaans** is bekend met deze regeling. Bij Centre Céramique is een informatiepunt. De wethouder geeft aan dat nog nagegaan wordt hoe deze regeling gebruik te maken.

#### 4. Jaarplanning

**PvdA** (Slangen) vraagt of de wethouder aan LVO wil doorgeven dat de raad het belangrijk vindt dat LVO zich aan de afspraken houdt. De PvdA begrijpt niet goed waarom het geplande overlegrecht is uitgesteld. Hopelijk voorziet LVO de raad in januari op tijd van stukken. Wanneer kan de raad de stukken, gezien het kerstreces in het RIS verwachten?

**Wethouder Jongen** heeft die vraag en opmerking over de afspraak ook al bij LVO neergelegd. De stukken worden uiterlijk twaalf dagen voor de behandeling gepubliceerd. Dat is dus voor het kerstreces.

De **voorzitter** stelt vast dat er verder geen opmerkingen zijn.

#### 5. Overlegrecht primair onderwijs - KomLeren

De **voorzitter** legt uit dat dit het jaarlijkse overlegrecht is met het bestuur van het openbaar onderwijs. Dit jaar is vanwege praktische overwegingen een splitsing gemaakt tussen primair en voortgezet onderwijs. Volgende maand is het voortgezet onderwijs aan de orde. De voorzitter heet de heer Niekamp van KomLeren van harte welkom.

De heer **Niekamp** deelt mee dat KomLeren er financieel goed voorstaat. Daarnaast wordt geprobeerd om inhoudelijk alles zo voortvarend mogelijk op te pakken. Helaas zorgt corona wel voor nogal wat strubbelingen.

*Eerste termijn*

**SPM** (Boelen) dankt KomLeren voor de stukken. Het is een positief stuk waaruit blijkt dat KomLeren graag wil samenwerken met andere partners. De knooppunten vormen een knelpunt. Welke instanties hebben niet voldoende mandaat? Geldt dat ook voor de gemeente? KomLeren werft nu ook personeel op de Belgische arbeidsmarkt. Zijn dit oplossingen voor het personeelstekort? KomLeren heeft ook extra coronagelden gekregen om achterstanden in te halen. Daarnaast moet KomLeren nog een deel van het eigen vermogen afbouwen. Gaat dat lukken? KomLeren wil onder andere 22 fte inschakelen om die gelden te investeren.

**PvdA** (Van Gool) is blij met de uitgebreide stukken en de positieve insteek. Anderzijds staan in de raadsinformatiebrief ook een aantal risico's. De PvdA sluit aan bij de vraag van de SPM over de extra coronagelden. Wat zijn de plannen? Is het vervangingsfonds voldoende om alle zieken op te vangen? Verder speelt de situatie rondom de schommelende aantallen van AZC-leerlingen al een aantal jaar. Hoe kan KomLeren dat in toekomst mitigeren? Dat geldt eveneens voor Passend Onderwijs. De PvdA ziet dit niet in de begroting terug. Hoe wordt de borging van de VVE uitgebouwd in de toekomst? Hoe vaak is ambulante begeleiding gevraagd bij Passend Onderwijs?

**Partij Veilig Maastricht** (Voorst) vraagt uitleg over het negatieve exploitatieresultaat. Waarom is KomLeren in control? Worden de coronagerelateerde kosten nog verhaald op de overheid of worden die verrekend met de

extra steun voor 2022? Hoe is het tekort van circa € 400.000 ontstaan? Wat gaat KomLeren doen met de NPO-gelden? Voor welke doelen wordt dit geld aangewend?

**GroenLinks** (Korsten) dankt KomLeren voor de inzichtelijke stukken. Verder sluit GroenLinks bij de gestelde vragen aan. GroenLinks vraagt extra informatie over het risico bij de personele formatie gezien het dreigende tekort aan leerkrachten, wat ook in Zuid-Limburg speelt. Hoe groot is het risico op tekorten meerjarig? Hoe wil KomLeren daaraan het hoofd bieden?

**D66** (Demas) dankt de wethouder en de ambtenaren voor de memo en sluit aan bij vragen van Partij Veilig Maastricht over het beoogde en daadwerkelijke exploitatieresultaat. In 2022 zal men ook nog te maken hebben met corona. Hopelijk gaan de raad van toezicht en het bestuur met de kennis en kunde van nu daarin proactief acteren. Hoe wordt hierop extra ingezet?

**CDA** (Heine) weet dat de raad en de gemeente niet over de inhoud van het onderwijs gaan, behoudens de huisvesting. Wat merken de scholen van de regiefunctie van de gemeente en de wethouder vanuit de onderwijsvisie? Verder waarschuwt de Onderwijsraad voor de groei van het schaduwonderwijs, waardoor de kloof vergroot. Al vanaf 2010 is sprake van een groei van het schaduwonderwijs. Is in beeld hoe groot het schaduwonderwijs in Maastricht is? Gaan hier ook extra coronagelden naartoe? Het CBS geeft aan dat circa 18% van de Maastrichtse leerlingen (1.260 leerlingen) een verhoogde kans heeft op onderwijsachterstanden. Waarvoor worden de extra gelden door de diverse scholen ingezet?

**VVD** (Klein) dankt voor de duidelijke stukken. De VVD sluit aan bij de gestelde vragen. Er is € 900.000 voor schoonmaakkosten opgenomen. Die kosten zijn voor de komende jaren begroot voor € 600.000 of € 400.000. De VVD vraagt uitleg over de verschillen. Matcht dit, omdat corona in de komende jaren nog onder ons blijft?

**Lijst Imgriet Habets** (Habets) vraagt of het goed zou zijn als ook leraren bij de knooppunten betrokken zouden zijn. Is dat realiseerbaar?

**50PLUS** (Meijer) dankt voor de stukken. 50PLUS is blij dat het bovenmatige vermogen van de stichting KomLeren van € 3,138 miljoen aangewend wordt voor de kinderen op school en het wegwerken van de achterstand. Op welke wijze wordt het geld besteed? Kan dit kort toegelicht worden?

De heer **Niekamp** gaat eerst in op de coronagerelateerde vragen. Het personeelstekort geldt voor alle collega-onderwijsstichtingen. KomLeren is hierover nadrukkelijk in gesprek met de verschillende besturen om te komen tot een gezamenlijke aanpak. KomLeren doet alles eraan om personeel voor de klas te hebben. Vaak staat ook al het onderwijsondersteunende personeel voor de klas. Dit geldt echter niet alleen voor KomLeren, want het is een enorm landelijk probleem. Wellicht komt een vierdaagse schoolweek nog in beeld. KomLeren heeft binnen de stichting weinig onderwijsachterstanden geconstateerd naar aanleiding van de eerste coronagolven. Nu komt een enorme som geld vrij in het kader van de coronamiddelen voor met name het werven van extra personeel. Dat ligt moeilijk, ook omdat al extra personeel is geworven. KomLeren wil die mensen nu vast in dienst nemen. De pot qua mensen is echter leeg. Gelukkig kunnen de NPO-middelen ook voor andere punten ingezet worden, zoals het faciliteren van het digitale onderwijs. Die middelen worden per definitie adequaat ingezet. Het is dus nogal een opgave om het extra geld goed te besteden. Dit wordt nu meerjarig gespreid. KomLeren staat er financieel goed voor en is zelfs op de vingers getikt door diverse instanties met de opdracht om de reservepositie terug te brengen. Daarvoor was een mooi lijstje opgesteld. Toen kwamen echter de coronamiddelen. De reservepositie wordt nu vooralsnog niet afgebouwd. Het idee is om de NPO-middelen als injectie te gebruiken om daarna met het terugdringen van de reservepositie hiervan een meer structureel karakter te maken. Er wordt getracht meerjarig goed te investeren in het onderwijs en de kinderen. KomLeren dacht eerst dat de NPO-middelen binnen twee jaar besteed moest worden, maar dat is later aangepast. Verder kan KomLeren niet sturen op het aantal AZC-leerlingen. Dat doet de gemeente. Daar waar ingestoken is op gezinnen, ziet men dat het met name mannelijke jongeren zijn, dus het zijn minder kinderen. Momenteel is sprake van een terugloop van ongeveer 90 naar 65 kinderen. KomLeren voorziet dat dit nog even doorzet. KomLeren kan zich alleen richten op een adequate inrichting van het onderwijs voor de kinderen die er wel zijn. Daarvoor is fysiek alles, in goed overleg met de gemeente Maastricht, geregeld. KomLeren heeft zelf voor bijzonder personeel gezorgd. Alles staat dus klaar, maar als die kinderen niet komen, kan KomLeren daarop niet sturen. Dat personeel wordt nu elders ingezet. Verder is de opdracht aan KomLeren om de vermogenspositie omlaag te brengen. Dat betekent dat KomLeren negatief begroot, maar dat betekent niet dat er tekorten zijn. Die middelen moeten worden besteed aan onderwijs. Er wordt dus ook meer geld aan personeel uitgegeven dan in eerste instantie begroot was, onder voorbehoud van het vinden van personeel. KomLeren begroot dus meerjarig negatief als impuls op het afbouwen van de reservepositie.

Verder is KomLeren constant in constructief overleg met de gemeente om zaken af te stemmen. Uiteindelijk bepalen de schoolbesturen echter hoe het onderwijs vorm wordt gegeven. Er zijn wel gezamenlijke speerpunten die niet heel ver uit elkaar liggen. Het overleg verloopt prima.

Vervolgens is de vraag van het CDA over het schaduwonderwijs meer een vraag voor LVO. Daarnaast is een inschatting van de schoonmaakkosten inmiddels beter te maken. Waarschijnlijk kunnen die kosten niet verhaald worden op de overheid. Ten slotte geeft de heer Niekamp aan dat de leraren wel degelijk betrokken zijn bij de knooppunten, al gaat dat vaak via de Interne Begeleider (IB'er). De IB'er zit als vertegenwoordiger van de leraren namens de school in het knooppunt, om alle relevante informatie over een leerling aan te reiken. Dat is een kwestie van efficiënt werken.

*Tweede termijn*

**SPM** (Boelen) herhaalt de vragen over het knooppunt, het mandaat en de Belgische arbeidsmarkt. Zijn nog aanvullende opleidingen voor die mensen nodig?

**PvdA** (Van Gool) begrijpt dat KomLeren in eerste instantie geen significante achterstanden zag als gevolg van corona. Heeft KomLeren al een doel voor de besteding van die coronagelden?

**D66** (Demas) is blij met het antwoord en dankt voor de toelichting.

**CDA** (Heine) zal de vraag over het schaduwonderwijs bij LVO stellen. Hopelijk wordt hiernaar ook in het primair onderwijs gekeken.

**50PLUS** (Meijer) sluit aan bij de vraag van de PvdA.

De heer **Niekamp** legt uit dat voor personeel ook gevestigd wordt in de vijver van de Belgische arbeidsmarkt. Dit personeel sluit niet helemaal aan bij de Nederlandse kwaliteiten, maar daar waar mogelijk worden ook Belgische collega's geworven. In een knooppunt heeft niet iedereen een mandaat. Daarin zit bijvoorbeeld ook een vertegenwoordiger van de gemeente die dit naar de gemeente terug moet koppelen. Voor alle partijen geldt eigenlijk dat hetgeen wordt besproken teruggekoppeld moet worden. Verder ziet KomLeren het schaduwonderwijs vooral als ondersteunend en niet als een probleem.

**Wethouder Jongen** vult aan dat het schaduwonderwijs niet moet toenemen. De gemeente Maastricht is een zeer actief lid van de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) van het ministerie van OCW. Die alliantie wil graag dat kinderen geen schaduwonderwijs nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen. De gemeente zet daarop samen met de schoolbesturen stevig in.

De heer **Niekamp** legt nogmaals uit dat bij de besteding van de coronagelden vooral op extra personeel wordt ingezet en daarnaast op de facilitering van goed onderwijs. Dit is een opdracht voor de komende jaren.

De **voorzitter** dankt de heer Niekamp.

## **6. KKC De Groene Loper**

De **voorzitter** stelt voor dat de presentatie over de agendapunten 6, 7 en 8 tezamen wordt gegeven. De bespreking is wel per agendapunt.

**D66** (Mertens) geeft aan dat er wel verschillende woordvoerders zijn. Is dat mogelijk?

De **voorzitter** antwoordt bevestigend. De voorzitter stelt vast dat de aanwezige fracties akkoord gaan met het voorstel.

**Wethouder Jongen** geeft aan dat mevrouw Sterken en mevrouw Van Rooij de presentatie verzorgen.

*Presentatie ontwikkeling van kindcentra; KKC De Groene Loper, IKC Scharn, Nieuwbouw kernkindcentrum Maastricht-West/Belfort*

De **voorzitter** dankt en geeft het woord aan de fracties.

**PvdA** (Slangen) dankt voor de presentatie. Bij KKC De Groene Loper gaat het over de verbinding van twee wijken. De Letterdoes wordt hierbij echter niet betrokken. Hoe wordt die verbinding gemaakt?

**Partij Veilig Maastricht** (Voorts) dankt voor de presentatie. Die was wel vrij summier. Er is aangegeven dat in de toekomst nog met derden wordt gecommuniceerd. Partij Veilig Maastricht is dan ook verbaasd dat al diverse sessies hebben plaatsgevonden. Partij Veilig Maastricht had verwacht dat die dialoogsessies en de communicatie met derden ook in deze plannen zouden zitten.

**SPM** (Boelen) vraagt naar de tijdslijn van de processtappen. Wanneer komt de raad in beeld? Op 27 november 2021 is de bijeenkomst over de planontwikkeling van de Groene Loper niet doorgegaan. De SPM is het totaalbeeld bij de Groene Loper een beetje kwijt en vraagt meer inzicht in wat alle plannen betekenen voor die omgeving.

**Liberaal Partij Maastricht** (Nuyts) vraagt of de buurten al bij de plannen zijn betrokken. Is het kostenplaatje al in beeld of moet de raad straks nog geld voteren voor die scholen?

**GroenLinks** (Korsten) dankt voor de presentatie en sluit bij de gestelde vragen aan. Bij deze school wordt op BENG gekoerst. Waarom niet op ENG? Heeft COVID voor extra eisen aan het binnenklimaat van de scholen gezorgd? GroenLinks gaat ervan uit dat meer maatregelen genomen moeten worden. Zorgt dit voor meer energieneutrale gebouwen of juist niet? Deze algemene technische vraag kan ook schriftelijk worden beantwoord.

**SP** (Van Gelooven) vraagt of er ook overleg is en kennis wordt gedeeld tussen de drie groepen.

**Wethouder Jongen** legt uit dat het nadrukkelijk de bedoeling is dat het nieuwe kindcentrum zich ook richt op Wijckerpoort en dat de nieuwe school eventueel op termijn ook leerlingen van De Lètterdoes kan opvangen, zodat deze school minder leerlingen krijgt. Dat past ook in het beleid van de raad om inclusie na te streven. Verder is er overleg geweest met omwonenden. Alle opmerkingen van inwoners zijn door het architectenteam en in de ateliersessies gewogen. Dat betekent echter niet dat iedere suggestie is overgenomen. Daarnaast is bij de KKC De Groene Loper een enquête naar duizenden mensen uitgezet. Die gegevens worden in de verdere uitwerking verwerkt. Daarnaast wordt dit pas reëel voor ouders en kinderen zodra er een schetsontwerp is. De wethouder begrijpt ook de vraag van de SPM over de samenhang op de Groene Loper. Men is bij het voortgezet onderwijs bezig met ontwikkelingen aan de zuidkant. Hopelijk kan daarover in januari of februari 2022 een presentatie in de raad worden gegeven. Er spelen echter meerdere dingen, zoals het verkeer. Samen met zijn collega's bekijkt wethouder Jongen in welk domein dit besproken moet worden. Het kostenplaatje van KKC De Groene Loper en IKC Scharn is nog niet bekend. De business cases worden in het voorjaar afgerond en aan de raad voorgelegd. Bij IKC Belfort is dat al concreter. Verder is het uitgangspunt van de raad BENG. De wethouder heeft wel toegezegd dat eventuele extra kosten van ENG altijd inzichtelijk worden gemaakt. Zover is men echter nog niet. COVID zou echter ook nog implicaties kunnen hebben. Dit is immers een monumentaal gebouw. Deze vraag wordt verder schriftelijk beantwoord (**toezegging**).

In antwoord op de SP geeft de wethouder aan dat de afdeling onderwijs en de afdeling vastgoed ervaringen met elkaar delen. Dit laat onverlet dat iedere IKC in een wijk maatwerk is om te voldoen aan de behoefte van die wijk.

De **voorzitter** concludeert dat de wethouder de vraag over ENG en BENG nog schriftelijk beantwoordt.

## **7. IKC Scharn**

### *Eerste termijn*

**CDA** (Heine) vraagt wat de impact van nieuwbouw is op de gevoteerde bedragen van het IHP. Daarin wordt immers van restauratie uitgegaan.

**SPM** (Boelen) vraagt wederom om een planning.

**Liberaal Partij Maastricht** (Nuyts) vraagt naar de extra bedragen die de raad nog kan verwachten.

**PvdA** (Slangen) is van mening dat nieuwbouw in plaats van renovatie een groot verschil maakt. Dat wordt mogelijk een forse wijziging in het kostenplaatje. Kan de wethouder dit proces en de verschillende afwegingen van de gemeente en het schoolbestuur toelichten? De raad heeft in het IHP ingestemd met een scenario van renovatie en nu is sprake van een ingrijpende verandering. De PvdA roept de wethouder hiertoe op.

**Wethouder Jongen** bevestigt dat in het IHP renovatie staat. De verschillen tussen renovatie en nieuwbouw zijn echter niet substantieel qua kosten. Dat is de reden om nieuwbouw verder te onderzoeken. Nu wordt de business case onderzocht en dit komt in het voorjaar naar de raad. Dat is het moment waarop de raad een voorbehoud kan maken of kan instemmen. Bij IKC Groene Loper, gaat men verder met de gedetailleerde uitwerking van de business case indien de raad instemt.

Mevrouw **Sterken** licht ambtelijk de tijdsplanning toe. De business case van IKC Groene Loper komt waarschijnlijk in het voorjaar in de raad. Na een go van de raad, volgt de gedetailleerde planning. Voor Scharn geldt dat idem dito. De architect is nu gestart met de studies. Daarna kan het naar de raad en kan het budget beschikbaar worden gesteld. Voor Belfort komt het college op 21 december 2021 met de business case naar de raad. Daarna start de aanbesteding en kan de bouw eind volgend jaar starten. Het gebouw is dan hopelijk in 2023, 2024 gereed.

**Wethouder Jongen** geeft aan dat de raad € 98 miljoen heeft vrijgemaakt voor het onderwijs, waarvan ongeveer de helft voor het primaire onderwijs is bestemd. De wethouder houdt zich aan dat uitgangspunt en budget. Die bedragen zijn exclusief de indexering. Bij het opstellen van het IPH waren de bedragen waarvoor aannemers inschreven beduidend lager dan nu. Daarom moet bij de aanbesteding worden bekeken of dat bedrag nog reëel is. De wethouder wil nog steeds uitgaan van de gereserveerde bedragen.

*Tweede termijn*

**PvdA** (Slangen) stelt vast dat de onderbouwing van de nieuwbouw ontbreekt. De PvdA is van mening dat de wethouder die keuze moet kunnen toelichten. De gemeenteraad heeft immers het budgetrecht. De raad moet ook weten wat een renovatie zou hebben gekost. De PvdA mist die informatie en heeft problemen met het gemak waarin nu voor nieuwbouw wordt gekozen. Die uitleg kan schriftelijk in een raadsinformatiebrief worden aangereikt. De PvdA verzoekt om over dergelijke grote besluiten te worden geïnformeerd.

**Wethouder Jongen** begrijpt de oproep van de PvdA. De wethouder is het hiermee eens, maar de raad besluit nu niet. Dit is een huidige stand van zaken van Scharn. De wethouder heeft bedragen gezien waardoor de keuze voor nieuwbouw voor de hand ligt, maar die keuze is nog niet gemaakt omdat nog niet alle bedragen bekend zijn. Indien de wethouder nu bedragen zou noemen en de business case is nog niet rond, zal de raad over drie maanden zeggen dat de wethouder in december heel andere bedragen heeft genoemd. Daarom wil de wethouder nu geen bedragen geven. De wethouder wil toezeggen dat geen besluit wordt genomen over nieuwbouw of renovatie voordat de raad is geconsulteerd (**toezegging**).

**PvdA** (Slangen) kan met deze uitleg wat meer. De wethouder koos echter zelf voor de woorden 'marginaal verschil'. Daarnaast zou goed zijn dat het college een slag om de arm houdt richting alle betrokkenen; dat de raad hierover gaat en dat ook nog voor renovatie gekozen kan worden.

**Wethouder Jongen** kan dit alleen maar bevestigen. Nieuwbouw is immers een andere invulling van het IHP en daar gaat de raad over. De wethouder komt bij de uitwerking van de business case hierop uitgebreid terug.

**Liberalen Partij Maastricht** (Nuyts) vraagt hoeveel hoger de kosten zullen zijn. Gaat dat om enkele miljoenen? Moet dit uit de gemeentelijke begroting worden gehaald of krijgt Maastricht dat geld van het Rijk?

**Wethouder Jongen** legt uit dat als dat zo zou zijn, de gemeente deze middelen in principe uit de eigen begroting moet halen, maar er is nu overleg met het Rijk, omdat alle gemeenten die te maken hebben met nieuwbouw bij de huisvesting van onderwijs niet uitkomen met het geld. De wethouder wil zich niet armer of rijker rekenen. Het wordt immers pas duidelijk bij de aanbesteding. Te zijner tijd zal de wethouder al dan niet bij de raad terugkomen. De wethouder deelt de zorgen en gaat uit van de huidige budgetten.

De **voorzitter** dankt.

## **8. Nieuwbouw kernkindcentrum Maastricht-west/Belfort**

De **voorzitter** deelt mee dat nu een raadsvoorstel voorligt. Het domein bereidt de besluitvorming voor. Het college heeft op een bijlage geheimhouding opgelegd. Die bijlage ligt ter inzage bij de griffie en kan op afspraak worden ingezien. De informatie uit de bijlage is geheim. In deze openbare domeinvergadering kan dus niet worden gesproken over de inhoud van die bijlage. Mogelijk moet voor dat deel een besloten setting worden ingericht.

Mevrouw **Muijers** geeft ambtelijk aan dat een afvaardiging vanuit het schoolbestuur en de kinderopvang achter in de zaal aanwezig is voor het beantwoorden van eventuele vragen.

De **voorzitter** geeft aan dat zij eventueel naar voren kunnen komen voor een beantwoording als dat nodig is. De voorzitter geeft het woord aan de wethouder.

**Wethouder Jongen** is blij met de aanwezigheid van de betrokkenen. De wethouder doet een appel aan de voorzitter dat zij de gelegenheid krijgen om eventuele technische vragen te beantwoorden. Verder is de wethouder blij dat er nu eindelijk een plan ligt voor het IKC Belfort. Dit heeft een lange aanloopgeschiedenis van zes, zeven jaar gehad. Het unieke van dit concept is dat twee schoolbesturen in een IKC gaan samenwerken. Er wordt ook gekeken naar andere partners, zoals Radar en de jeugdgezondheidszorg. Dat is nieuw in Nederland. Daarom heeft het ook langer geduurd. Een van de zaken was dat op het huidige terrein een gebouw van Radar staat, wat voor deze gebiedsontwikkeling niet handig is. Radar is echter bereid om dit gebouw aan de gemeente te verkopen. Dit moet wel nog door de raad van toezicht van Radar worden goedgekeurd. Hiermee is in de business case rekening gehouden.

Verder is de wethouder ten aanzien van de geheimhouding zo transparant mogelijk. De business case kost in totaal € 12 miljoen. De onderbouwing van de bedragen kan de wethouder echter niet toelichten, maar dit is wel inzichtelijk bij de griffie. Na een geslaagde aanbesteding mag dit in de openbaarheid komen. De wethouder is heel trots dat men nu zo ver is.

*Eerste termijn*

**Liberalen Maastricht** (Nuyts) staat positief tegenover het kernkindcentrum.

**PvdA** (Slangen) hoopt dat deze gemeenteraad dit plan afrondt. De huidige school is niet bepaald florissant. Er zitten veel kinderen op die school en de school verdient zeker een mooi toekomstperspectief. Kan de wethouder toelichten waarom ervoor gekozen wordt om de krimpgebieden en de restantkredieten 2015-2019 specifiek voor deze business case in te zetten? Wat is de onderbouwing van het college? Daarnaast vraagt PvdA of MosaLira kan toelichten wat het betekent om een dienstencentrum in dat gebouw te hebben. De kinderopvangorganisatie heeft ook een toelichting gegeven op de plannen, maar die organisatie is inmiddels van eigenaar gewisseld. Dat kan betekenen dat men weer opnieuw aan tafel moet. In het raadsvoorstel staat dat wordt geïnvesteerd in twee lokalen voor peuteropvang. De termen peuteropvang en kinderopvang worden echter door elkaar gebruikt. Dat is verwarrend. Komen alleen de faciliteiten voor de kinderen van 2-4 jaar in de nieuwbouw terecht? Hoe kijkt de wethouder aan tegen de ontwikkeling van kinderdagopvang en BSO in dat gebied in de komende jaren? De PvdA hoopt dat in de toekomst niet weer een noodgebouw geplaatst moet worden.

Het raadsvoorstel is in principe rijp voor besluitvorming. Het taalgebruik van het raadsvoorstel zou wel begrijpelijker geformuleerd kunnen zijn. Het bedrag in het beslispunt is ook begrijpelijk.

**Partij Veilig Maastricht** (Voorts) heeft de geheime business case niet gezien en kan hieruit dus ook niet citeren. Deze plannen liggen al langer op de plank. De realisatie zal veel vergen van alle betrokkenen. Momenteel zijn er al veel verkeersbewegingen rondom de school, ook door het winkelcentrum inclusief de woonfunctie in de omgeving. De aanzuigende werking vergt tol. Vaak is er geen parkeerplaats meer te vinden, met alle gevolgen van dien. Hoe wordt dit gebied ingericht zodat men kan spreken van een verkeersveilige situatie? Hoe wordt de overlast tijdens de bouw tot een minimum gereduceerd? Hoe zit het met de burgerparticipatie, of blijft het bij een intentie? Hoe worden de omwonenden betrokken bij de realisatie van het plan? Hoe worden extra, betere en veilige parkeervoorzieningen aangelegd voor zowel de school als het winkelcentrum? Is het investeringskrediet van € 12,2 miljoen genoeg voor de realisatie van het gehele plan? Is het geen zeer rooskleurige voorstelling van zaken om te starten met de bouw eind 2022, aangezien nog zo veel gedaan moet worden? Kinderopvang Pinokkio, overgenomen door Samen Spelen, is straks een medebewoner van het KKC Maastricht-west/Belfort. Wat gebeurt met de gebouwen van Samen Spelen? Kan Samen Spelen die gebouwen verkopen? Worden die gelden aangewend voor een investering in het KKC of komen die volledig ten goede aan Samen Spelen? Welke afspraken worden met Samen Spelen gemaakt opdat de bedrijfsvoering en exploitatie voor langere tijd gewaarborgd is in het nieuwe KKC? Samen Spelen voegt immers een tweede lokaal kinderopvang toe, dat extra kosten met zich meebrengt. Wie moet zorg dragen voor die extra kosten? In de business case wordt gekozen voor een ENG-gebouw in plaats van een BENG-gebouw. Hoe wordt in het ontwerp rekening gehouden met een adequate lucht- en klimaatbehandeling, ook gezien de langdurige en aanhoudende COVID-pandemie? Een goede ventilatie kan besmettingen tegengaan. Een goed binnenklimaat is ook een voorwaarde om kinderen bij de les te houden. Partij Veilig Maastricht neemt aan dat de ramen altijd open kunnen ongeacht de luchtbehandeling. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om bij de te realiseren sporthal, de twee gymzalen, een sociale functie ruimte voor de wijk te realiseren? Wanneer valt de beslissing over de sporthal of de twee gymzalen? De kosten van die realisatie vallen buiten het investeringskrediet.

Wanneer kan de raad hierover een voorstel verwachten? Het pand van Radar moet nu aangekocht worden. Radar heeft hieraan voorwaarden verbonden; tijdelijke huisvesting en terugkeer in het gebied. Welke kosten zijn hieraan verbonden? Vallen deze binnen het investeringskrediet? Welke afspraken zijn hierover gemaakt? Wanneer wordt de raad hiervan op de hoogte gesteld? Partij Veilig Maastricht zou graag zien dat aan het nog op te stellen bestemmingsplan een brede integrale visie ten grondslag ligt waardoor Belfort, maar ook belendende buurten op andere vlakken een stevige impuls krijgen. De gemeente heeft nu de kans om voor de langere termijn een stevige basis neer te zetten.

De **voorzitter** vraagt aandacht voor de spreektijd.

**PVV** (Miesen) heeft voor nu geen vragen.

**SP** (Van Gelooven) is positief over het raadsvoorstel en heeft geen vragen.

**SPM** (Boelen) is ook blij met het raadsvoorstel. Het wordt inderdaad tijd voor een nieuw gebouw. Het is wel jammer dat de raad pas nu wordt meegenomen. Is het de bedoeling dat Radar weer terugkomt ergens in Belfort? De vraag van Samen Spelen is om het gebouw te koppelen aan het KKC. Gaat de gemeente dit voorfinancieren en terugvragen? De SPM vindt erg belangrijk dat het onderwijs tijdens de verbouwing goed en veilig verloopt. Is hiermee rekening gehouden? In Belfort wordt momenteel veel ontwikkeld. De verkeersveiligheid en de aanloopstraten vormen een probleem. Een van de grootste problemen bij de Levanto-instelling was dat niet met de buurtbewoners is gesproken. Hopelijk wordt dat bij het KKC wel gedaan.

**VVD** (Klein) acht het raadsvoorstel rijp voor besluitvorming.

**50PLUS** (Meijer) vraagt waarom de raad nu een totale investering moet goedkeuren, terwijl nog niet bekend is of de gemeente Maastricht het Radargebouw kan kopen. Is het niet beter om dit aankoopvoorstel eerst te behandelen en dan pas de besluitvorming over de totale investeringen te doen? Kan dit niet leiden tot een prijsopdrijvend effect? Blijven er schoolgebouwen over indien deze kernkindcentra in gebruik worden genomen? Wat gaat met deze gebouwen gebeuren? Is onderzocht of wordt overwogen om die gebouwen om te bouwen tot levensloopbestendige woningen/appartementen voor ouderen in de sociale huursector of koopsector?

**CDA** (Heine) stelt vast dat er nu eindelijk vier jaar na de motie van het CDA goed nieuws is. Het CDA is heel blij, want de urgentie is hoog. Het is goed dat in het nieuwe gebouw rekening wordt gehouden met leerlingen met een fysieke beperking en/of kinderen die minder prikkels nodig hebben. De keuze voor nieuwbouw biedt de kans om de infrastructuur in dit gebied van Belfort rondom groen, verkeer en sport in een keer aan te pakken, integraal in samenspraak met de buurt. Het CDA vraagt om nu al te bekijken hoe men die terreinen kan verbinden. Het CDA ziet graag dat een veilig, groen en beweegvriendelijk gebied ontstaat waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Ziet het college ook deze kans? Op welke termijn wil het college hierover plannen presenteren? Het CDA vraagt om een toelichting van de wethouder. Verder vraagt het CDA uitleg over de afspraken tussen Radar en de gemeente over de terugkeer naar het gebied en de tijdelijke verplaatsing van de dagbesteding. De huidige gymzaal Belfort ligt op het te ontwikkelen terrein en het gebouw dient plaats te maken. In de plannen is dit niet bijgetekend. Het CDA gaat ervan uit dat de nieuw te bouwen sportaccommodatie in de directe omgeving van de schoolcampus komt te liggen. Is het haalbaar om de nieuwbouw sportaccommodatie parallel aan de nieuwbouw van de school te laten plaatsvinden? Wat wordt de nieuwe bestemming van de Emile Wesly school?

**GroenLinks** (Korsten) merkt op dat bij de opsomming van de uitdagingen nadrukkelijk staat dat het een uitdaging is om de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en jeugdzorg op gang te brengen. Wat is hieraan specifiek de uitdaging? Kunnen de mensen van de scholen dit toelichten? De besluiten over de sportvoorziening volgen pas bij de behandeling van de tweede nota Bewegen. Door het nemen van dit besluit legt de raad echter ook impliciet de realisatie van een fatsoenlijke en nabije sportvoorziening in de buurt van het nieuwe KKC vast. GroenLinks is blij dat het plan er nu eindelijk ligt. Het besluit is rijp voor besluitvorming.

**D66** (Elfassih) begrijpt de noodzaak van een nieuw kindcentrum. D66 mist de inwoners bij de stakeholders. In het raadsvoorstel staat de intentie om de buurt en de omgeving bij de realisatie van het KKC te betrekken. Waarom zijn de bewoners niet bij de voorbereiding meegenomen? Bij Scharn en de Groene Loper zijn de bewoners immers wel meegenomen. Verder wordt het besluit over de aankoop van het Radargebouw waarschijnlijk in het eerste kwartaal van 2022 aan de gemeenteraad voorgelegd. Kan dit nog roet in het eten gooien? Verder liggen Dynamiek en BSO De Gouden Wereld in de buurt van het nieuwe KKC. Dat betekent dat een wijk twee basisscholen heeft, terwijl Blauwdorp en Mariadorp geen basisschool meer hebben. Waarom is hiervoor gekozen? D66 stimuleert de ontwikkeling van brede scholen naar alles-in-1 scholen of Integraal Kind

Centra. Is erover nagedacht om het KKC ook toegankelijk te maken voor kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking?

**Lijst Imgriet Habets** (Habets) is zeer verheugd over het raadsvoorstel. Lijst Imgriet Habets heeft nog vragen over de bouwkosten in het algemeen. De fractie verwacht dat het budget wordt overschreden. De wethouder heeft echter al toegezegd dan naar de raad terug te komen. Verder maakt Lijst Imgriet Habets zich zorgen over de verkeersveiligheid. Hoe wordt dit opgelost? Waar wordt het nieuwe gebouw van Radar gepland?

**Groep Gunther** (Tiber) is positief over het fenomeen kernkindcentrum.

**Wethouder Jongen** wil graag een aantal detailvragen aan de ambtenaren doorgeleiden. De wethouder geeft aan dat de krimpelden onderdeel zijn van de business case omdat anders de business case financieel niet rondkomt. De vraag over het dienstencentrum kan de directeur van MosaLira beantwoorden. Ten aanzien van Samen Spelen, het kinderdagverblijf en de BSO wordt getracht een gebouw neer te zetten voor de komende veertig jaar. Daarbij wordt rekening gehouden met de ontwikkelingen. Enerzijds ziet men een behoefte ontstaan en anderzijds is sprake van een terugloop bij het aantal kinderen in de komende jaren. Een evenwicht vinden is lastig. Daarom wordt gekeken naar een meer multifunctioneel gebruik van de diverse ruimtes.

In antwoord op Partij Veilig Maastricht geeft de wethouder aan dat de verkeersveiligheid in Belfort inderdaad een dingetje wordt. Dit heeft de volle aandacht bij de ontwerpen en de realisatie. Het gebied moet absoluut verkeersveilig zijn, niet alleen voor de kinderen maar ook voor bezoekers en inwoners. Verder zijn ouders bij dit plan betrokken. De nodige omwonenden zijn in de afgelopen tien jaar volop betrokken, maar men werd ook een beetje moe omdat het niet opschoot. Indien de raad het sein op groen zet, zullen de omwonenden en belanghebbenden intensief bij de verdere plannen worden betrokken. Het onderdeel parkeren hoort bij de uitwerking. Men probeert altijd om de mensen te verleiden niet met de auto kinderen naar school te brengen, maar met de fiets of te voet. De € 12,2 miljoen is het totale budget met de winstwaarschuwing van de indexering en de vraagtekens rondom de aanbesteding. Het bedrag is inclusief de aankoop van het Radargebouw, maar exclusief de sportvoorziening. De verkoop moet nog door de raad van toezicht van Radar worden goedgekeurd. Ook over het bedrag zijn al afspraken gemaakt. Partijen hebben zich ook gecommitteerd aan de onafhankelijke taxatie. De wethouder is overtuigd dat de gemeente met Radar eruit komt. Verder is de gemeente in overleg met Radar over tijdelijke huisvesting voor een aantal jaren. Het is de bedoeling dat Radar in het gebied terugkomt na die periode. Het plan is realistisch, maar ook ambitieus en optimistisch. De wethouder kan echter niet 100% beloven dat het plan binnen het budget blijft en op tijd gereed is.

Het gebouw van Samen Spelen is eigendom van Samen Spelen en die opbrengst is dan ook voor Samen Spelen. Samen Spelen tekent een huurcontract voor de kinderopvang voor de komende twintig jaar, waardoor de investering de komende twintig jaar gedekt is. Het gebouw wordt inderdaad ENG gebouwd, waarbij rekening wordt gehouden met de luchtkwaliteit en het binnenklimaat. De wethouder had ook het liefste gezien dat de sportvoorziening al parallel hieraan zou oplopen. Dat is echter niet gelukt. De afdeling sport is samen met de wethouder nauw betrokken bij de mensen van het IKC. De financiële gevolgen daarvan zullen bij tweede nota Binnensport aan de raad worden voorgelegd in april, mei 2022. Dan wordt ook gekeken naar een multifunctionele inbreng.

In antwoord op 50PLUS legt de wethouder uit dat voor schoolgebouwen die aan een onderwijsfunctie worden onttrokken, een bestemming door de afdeling vastgoed wordt gezocht. De eventuele opbrengsten worden echter niet met de investeringen verrekend. 50PLUS houdt een pleidooi om die gebouwen te gebruiken voor ouderenhuisvesting. De wethouder ziet dit als een appel aan het college. Verder is de oproep van het CDA over de toegankelijkheid voor kinderen met een beperking de wethouder uit het hart gegrepen. Er wordt zeker geen gebouw neergezet waar dat niet het geval is. Het schoolbestuur en de kinderopvang doen alles eraan om inclusie waar te maken.

De vragen over de infrastructuur en de uitdaging van de samenwerking kan de wethouder helaas niet beantwoorden. De wethouder heeft in de voorbesprekingen met het toenmalige schoolbestuur van KomLeren gesproken, want de wethouder zag het liefst drie scholen onder een dak, maar helaas wilde Dynamiek niet aan het IKC meedoen. Dynamiek blijft op de huidige locatie zitten. De wethouder vindt dat jammer. Ook het pleidooi van D66 over inclusie is de wethouder uit het hart gegrepen.

Mevrouw **Muijers** geeft aan dat de peuteropvang fase 1 is. Het is niet zo dat beide fases in het investeringskrediet zitten. Het gaat alleen om fase 1, dus de twee peutergroepen. De vragen van Partij Veilig Maastricht over de exploitatie en de bedrijfsvoering van Samen Spelen kan mevrouw Muijers niet beantwoorden. De directeur van Samen Spelen is hier aanwezig en zou de vraag mogelijk kunnen beantwoorden. Verder is de gebiedsvisie halverwege volgend jaar inzichtelijk voor de raad. Daarnaast ligt de toegankelijkheid voor kinderen met een verstandelijke beperking iets genuanceerder. Wellicht kan de heer Giessen die vraag beantwoorden. Mevrouw Muijers excuseert voor de verwarring. Het gaat alleen om fase 1, de twee peutergroepen.

De heer **Giessen**, bestuurder van MosaLira, legt uit dat in het dienstencentrum alle ambulante specialisten zitten die ondersteuning leveren aan alle scholen op de hogere ondersteuningsniveaus. Zij hebben dus ook een rol vanuit dat KKC. De gedachte achter een kernkindcentrum is immers dat zowel zorg als ambulante ondersteuning diensten leveren. De samenwerking met zorg is een uitdaging omdat in Maastricht circa 340 zorgaanbieders actief zijn. De school en de kinderopvang moeten dus met die zorgaanbieders zakendoen en daarin zit de uitdaging. Het liefst zou MosaLira die partijen zoveel mogelijk in huis willen hebben, zodat zij direct kunnen ondersteunen waar nodig, maar met zoveel partijen is dat moeilijk. Verder heeft MosaLira ook met Radar gesproken over het kinderbehandelcentrum wat in Cadier en Keer ligt. De bedoeling is om meer inclusief onderwijs te gaan leveren. De basis van het onderwijs wordt verbreed. Meer kinderen zullen dus van het regulier onderwijs gebruikmaken. Het KKC geeft mooie faciliteiten om die zorg en de ambulante begeleiding meer in huis te halen. Daardoor gaan dus ook minder kinderen naar het speciale onderwijs. Dat is een grote opgave voor de komende jaren.

#### *Tweede termijn*

**GroenLinks** (Korsten) merkt op dat al sinds 2015 sprake is van zoveel zorgaanbieders. Waarom wordt dit specifiek bij de bouw van deze school als uitdaging genoemd? Wat is het verschil tussen de oude en de nieuwe situatie? Hopelijk wordt het aantal zorgaanbieders teruggebracht. GroenLinks stelt vast dat de wethouder dit beaamt. Het probleem wordt dus kleiner.

**SPM** (Boelen) vraagt of het gebouw van Samen Spelen nu nog apart blijft en pas naderhand erbij wordt betrokken. Wat gebeurt met het Ut Försje en de Ouderen Sociëteit? Wordt dit ook onderdeel van de transformatie?

**Liberalen Partij Maastricht** (Nuyts) begrijpt dat leerlingen van het bijzonder onderwijs deel gaan uitmaken van het reguliere onderwijs. Hoe gaat een leraar dit doen? Dat is immers een enorme opgave. Hoe komt de rest van de klas tot zijn recht?

De **voorzitter** vraagt aan de LPM om bij het onderwerp te blijven.

**Liberalen Partij Maastricht** (Nuyts) merkt op dat dit punt wel is aangestipt. De Liberalen Partij Maastricht neemt dan ook aan dat daarover een vraag mag worden gesteld.

**Groep Gunther** (Tiber) vraagt hoe het mogelijk is dat 340 zorgaanbieders werkzaam zijn in Maastricht.

De **voorzitter** vraagt nadrukkelijk om bij het onderwerp te blijven.

**Groep Gunther** (Tiber) is van mening dat deze vraag gerelateerd is aan de kosten. Zijn deze zorgaanbieders al gecontracteerd?

De **voorzitter** grijpt in. Dit punt is niet gerelateerd aan het onderwerp.

**CDA** (Heine) wil nadrukkelijk de gebiedsontwikkeling in een keer goed aanpakken. Het CDA ziet de terugkoppeling in het voorjaar tegemoet.

**D66** (Elfassih) herhaalt de vraag over Mariaberg en Blauwdorp.

**PvdA** (Slangen) vraagt of de wethouder na het kerstreces met een raadsinformatiebrief komt over de status per ontwikkelcomponent van de verschillende scholen. Mogelijk kan een kostenoverschrijding immers ten koste gaan van een andere school.

**Wethouder Jongen** geeft aan met een raadsinformatiebrief te komen over de stand van zaken in het primaire onderwijs. Hij zegt toe door middel van de RIB de stand van zaken per (ontwikkeling van de) businesscase primair onderwijs met de raad te delen (**toezegging**). De wethouder neemt de opmerkingen van de PvdA over het budget ter harte.

Mevrouw **Muijers** legt uit dat het college in oktober het programma huisvesting heeft behandeld. De raad is geïnformeerd met een raadsinformatiebrief. Daarin staan alle locaties en aanvragen die lopen. De uitdaging bij jeugdzorg is om te gaan voor een integrale benadering samen met alle partners en een ontschotting. Verder liggen de gebouwen van Samen Spelen inderdaad rondom de voorziene nieuwbouw. Die gebouwen blijven

eigendom van de kinderopvang, tenzij de gebouwen worden verkocht. Mariaberg en Blauwdorp hebben geografisch gezien dan inderdaad geen basisschool meer, maar de Emile Wesly school verhuist naar de nieuwe locatie, waar nu de John F. Kennedyschool is gehuisvest. De leerlingen mobiliseren ook mee. Het bestuur zet zich ook in om ouders en leerlingen bij de verhuizing te betrekken. Dat verloopt heel voortvarend. In antwoord op de SPM legt mevrouw Muijers uit dat in samenspraak met de schoolbesturen en de kinderopvang in de komende periode wordt gekeken of de rest van de kinderopvang nog in het KKC kan aanhaken. Dat is zo aangevlogen vanwege de overname van de kinderopvang. Daarom is deze knip gemaakt. Getracht wordt om komend jaar alles daaraan te doen, zodat partijen daarover uitsluitsel kunnen geven.

Mevrouw **Van Rooij** legt ambtelijk uit dat de gemeente momenteel bezig is met de hele gebiedsontwikkeling. Eerst vindt een verkeerskundig onderzoek plaats. Dat is het belangrijkste. Daarna wordt dit stedenbouwkundig bekeken en vervolgens worden de gebruikers en de stakeholders betrokken. Daarna komt dit in de raad. Het is nog niet duidelijk waar Ut Förtsje en de Ouderen Sociëteit uiteindelijk landen.

De **voorzitter** vraagt of het raadsvoorstel rijp is voor besluitvorming.

**PVV** (Miesen) en **50PLUS** (Meijer) nemen het stuk terug naar de fractie.

De **voorzitter** concludeert dat het raadsvoorstel doorgeleid wordt naar de raad, maar nog geen hamerstuk is. Er komt nog een raadsinformatiebrief van de wethouder over de stand van zaken van de IKC's..

De **voorzitter** dankt en schorst de vergadering.

*Schorsing (20.39 uur – 20.50 uur)*

## **9. Duurzaam Sociaal Domein**

De **voorzitter** heropent de vergadering. Dit agendapunt komt voort uit de toezegging van oktober. Begin november is een raadsinformatiebrief over het onderwerp Duurzaam Sociaal Domein gestuurd. De wethouders lichten vandaag de stand van zaken toe en de samenhang rondom het proces Duurzaam Sociaal Domein.

**Wethouder Bastiaens** wil graag meteen starten met de presentatie van mevrouw Hendriks, de programmamanager Duurzaam Sociaal Domein, en aan de hand daarvan het gesprek voeren. Mevrouw Hendriks is verantwoordelijk voor het programma en de verbeteringsplan die het college wil maken.

### *Presentatie Duurzaam Sociaal Domein*

De **voorzitter** dankt mevrouw Hendriks voor de uitvoerige en heldere toelichting. De voorzitter vraagt aandacht voor de tijd. Het is ook mogelijk om nog schriftelijke vragen te stellen.

### *Eerste termijn*

**D66** (Demas) dankt voor de zeer duidelijke presentatie. In een gesprek met de VNG zijn zaken benoemd die een relatie hebben met het Duurzaam Sociaal Domein. Benoemd is bijvoorbeeld de vraag hoe het kan dat de problemen zo complex zijn geworden in de jeugdzorg. Juist de eenvoudige vragen zijn enorm hoog, maar niet de complexe zaken. De gemeente kan niets doen aan de opheffing, maar wel zaken aan de voordeur verbeteren. D66 vraagt wanneer die discussie gevoerd wordt. De voorzitter heeft nu gevraagd om het kort te houden. D66 heeft daarvoor begrip, maar dit is nog de enige optie voor een discussie met de wethouders. D66 vraagt om een reactie van het college.

**GroenLinks** (Janssen) zal nog schriftelijke vragen stellen. De raad moet inderdaad terug naar een kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol. GroenLinks verschilt wel van mening over de toegang, die zo laagdrempelig mogelijk moet zijn. De toegang moet fysiek nabij zijn. Het verzoek van burgers moet snel in kaart worden gebracht met een aanspreekpunt, het zogenaamde one stop shop. GroenLinks wil graag dat mensen zich in een vroeg stadium kunnen melden, zodat noch een taalbarrière, noch laaggeletterdheid noch fysiek ongemak die toegang belemmert. GroenLinks ziet die uitgangspunten niet terug. Hoe kijkt het college hier tegenaan? Wanneer en waar wordt een voorstel aan de raad voorgelegd waarin die uitgangspunten terugkomen? GroenLinks zal zich eventueel beraden, samen met andere woordvoerders over een andere manier om die uitgangspunten onder de aandacht te brengen.

**Partij Veilig Maastricht** (Garnier) dankt voor de heldere presentatie. Partij Veilig Maastricht deelt de opvatting van GroenLinks. Partij Veilig Maastricht vindt een Duurzaam Sociaal Domein een mooi en humaan initiatief, maar ziet ook nog een aantal beren op de weg. Men wil sturen op zelfmanagement van de cliënt. Partij Veilig Maastricht is van mening dat dit de juiste weg is, maar maakt zich in het kader van de vergrijzing, de grotere zorgbehoefte en de extramuralisering toch zorgen. Is het beleid hierop wel gericht? Hoe gaat het beleid hiermee om? Er zijn immers steeds meer personeelstekorten in de thuiszorg. Hoe is de interne organisatie hierop voorbereid?

De **voorzitter** vraagt aan Partij Veilig Maastricht om bij het onderwerp te blijven.

**SPM** (Boelen) geeft een compliment voor de ingezette organisatieontwikkeling. Dat is inderdaad noodzakelijk. De SPM mist nog de praktijkervaring. Wat levert dit op voor inwoners en organisaties? Welke veranderingen ziet men? Zijn er al veranderingen? Kunnen een aantal praktijkvoorbeelden in een raadsinformatiebrief worden beschreven?

**Groep Gunther** (Tiber) merkt de veranderingen dagelijks. Groep Gunther geeft hiervoor een compliment.

**SPM** (Boelen) vraagt nogmaals om voorbeelden in een raadsinformatiebrief aan te reiken.

**PvdA** (Van Gool) dankt voor de heldere presentatie en sluit aan bij vragen van de SPM. Wat zijn belemmerende of bevorderende factoren in de organisatie om die verduurzaming te bewerkstelligen? Dit wordt los gezien van de sociale visie die ook op de agenda staat, maar uiteindelijk moeten die twee wel bij elkaar komen.

**Liberalen Partij Maastricht** (Nuyts) vindt een visie tot 2040 een hele klus. Het is immers al knap als men kan kijken tot 2030.

De **voorzitter** vraagt om bij het onderwerp Duurzaam Sociaal Domein te blijven.

**Liberalen Partij Maastricht** (Nuyts) stelt vast dat alles enorm verandert. Soms vragen mensen voorzieningen aan, maar dan duurt het jaren voordat mensen die voorzieningen daadwerkelijk krijgen. Dure bureaus worden dan ingeschakeld. Is dat wel de goede weg qua kosten? De Liberalen Partij Maastricht vraagt om een zo praktisch mogelijke insteek.

**Wethouder Bastiaens** stelt vast dat iedereen dezelfde vraag stelt. De raad en het college zijn op zoek naar een sociaal domein dat werkt voor de mensen in Maastricht, waarbij de beschikbare middelen zo goed mogelijk worden besteed en dat men op basis van de sociale visie ook keuzes kan maken. Bij de start van de decentralisatie wilde de raad met name vasthouden aan de continuïteit van zorg, het stimuleren van innovaties en met veel kleine partijen aan de slag gaan. Nu heeft men echter te maken met veel te veel organisaties en beleid wat door elkaar heenloopt. Veel mensen worden wel nog steeds goed bediend, maar de kosten lopen uit de hand. Er zijn geen data om op te kunnen sturen en de financiële systemen in het sociaal domein passen niet bij elkaar. De gemeente heeft goedbedoeld haar inwoners maximaal willen faciliteren en dat was een grote valkuil. Het Duurzaam Sociaal Domein is dus een groot vraagstuk en hangt samen met het vraagstuk van de organisatie als geheel, waarover bij de begroting een besluit is genomen. Er liggen grote vragen op tafel terwijl de winkel open moet blijven. Het goede nieuws is dat op een aantal plekken in de organisatie met veel vertrouwen door veel medewerkers in kaart wordt gebracht hoe alles samenhangt en wat dit financieel betekent. Soms moet de uitvoering echter ook gewoon oplossingen doorvoeren omdat men dit niet kan laten liggen. Er is echter nog steeds geen inzicht en overzicht. Op de routekaart staan hele belangrijke dingen, die ook complex zijn. De sociale visie gaat daarbij helpen. De wethouder geeft aan dat men bij de routekaart de tijd moet nemen om keuzes van binnenuit te maken om te komen tot het kantelmoment in 2022. Soms zal externen ook gevraagd worden om mee te kijken of om advies te geven. De € 1,1 miljoen voor de organisatie is hiervoor nodig. De oplossing ligt dus niet op tafel.

**Wethouder Bastiaens** licht toe dat een opneemregeling onder andere ook met de herijking van de inkoop te maken heeft. Dat wordt gedaan bij de Wmo en bij jeugd. De vraag is welke keuzes worden gemaakt. Er wordt gevraagd om zelfmanagement, maar niet iedereen kan dat. Om te bezien wie wat nodig heeft, moet de sturingsinformatie op orde zijn. In welke buurten hebben welke gezinnen de meeste aandacht nodig? Er wordt verschil gemaakt, om in de toekomst nog passende zorg te kunnen bieden aan mensen die dat echt nodig hebben. Het antwoord op de vraag van D66 is dus dat dit meegenomen wordt in het Duurzaam Sociaal Domein. Verder komt de toegang deels terug in de leidende principes van de uitvoeringsstrategie, maar ook in de sociale visie. In de visie staat dat zorg vooral dichtbij moet worden georganiseerd. Verder betekent integraal dat in de

uitvoering die punten worden ingevoerd; het zogenaamde one stop shop-principe, dus de excellente uitvoering. Men moet het Duurzaam Sociaal Domein zien als randvoorwaardelijk. Het gaat vooral om een wendbare, overzichtelijke organisatie. Er worden dus keuzes gemaakt en nu moet gekeken worden wie welke zorg nodig heeft. Ongelijkheid moet men met ongelijkheid gaan behandelen. Die keuzes moet de organisatie echter wel methodisch kunnen uitleggen.

Verder neemt de wethouder de oproep van de SPM mee. De wethouder zal ook het compliment van Groep Gunther terugleggen in de organisatie, waarvoor dank. De vraag van de PvdA over de factoren wordt door mevrouw Hendriks beantwoord. Een van de grootste belemmerende factoren is de enorme verwevenheid met allerlei verschillende losse onderdelen en afdelingen in het sociaal domein. Daarnaast is er een samenhang met andere domeinen. De organisatie heeft ook al heel veel gedaan. In de toekomst zal meer gekeken moeten worden naar de belangrijkste speerpunten en leidende principes, zodat het beleid vervolgens aan die uitgangspunten kan worden getoetst. Het kostenaspect staat steeds duidelijker op het vizier.

Mevrouw **Hendriks** legt uit dat momenteel veel informatie wordt opgehaald uit de gesprekken met de teams. De crux is dat het allemaal heel complex is gemaakt, waardoor de verbindingen soms een beetje zoek zijn geraakt. De inrichting van de organisatie in allerlei domeinen, kolommen en bureaus is ook niet helpend. Het is zoeken hoe men de goede dingen die gebeuren kan samenbrengen. Het begint met inzicht en overzicht creëren en vanuit de probleemanalyse kan men dan met het probleem aan de slag. De programmaorganisatie is hiermee dagdagelijks bezig. Men heeft binnen twee, drie maanden al heel veel zaken inzichtelijk gemaakt, met dank aan alle input van de collega's. Hopelijk kan men over een aantal maanden echte slagen maken, van veelvoud naar eenvoud, van veelheid naar eenheid. Die spreuk is de organisatie uit het hart gegrepen.

**Wethouder Bastiaens** deelt mee dat het college veel vertrouwen heeft in deze stappen.

De **voorzitter** dankt en sluit het agendapunt.

## 10. Sociale visie

De **voorzitter** deelt mee dat het domein nu, na de stadsronde van vorige week, in gesprek gaat ter voorbereiding op de besluitvorming van de raadsvergadering van 21 december 2021. Voordat de fracties vragen stellen, geeft de wethouder nog een korte toelichting.

**Wethouder Bastiaens** licht toe dat de visie in essentie beknopt moet zijn. De visie gaat over drie uitgangspunten die Maastricht hoog in het vaandel moet hebben staan voor 2040; bestaanszekerheid, (voorspelbaar inkomen, toegang tot zorg, toegang tot huisvesting), gelijke kansen (investeren in de jeugd, ongelijk behandelen) en positieve gezondheid (gezondheid in een breder perspectief). Het moet van een focus op zorg gaan naar een focus op leven, met een aantal leidende principes die in de visie staan. Daarbij gaat het om een focus op een herstel van het gewone leven en het krijgen van eigen regie. Verder komt de toegang bij de uitvoering aan de orde. Het differentiëren in het aanbod is ook heel belangrijk. Bij preventie wordt gekeken naar de wetenschappelijke basis en de effectiviteit. Hoe creëert men impact? Dit alles moet de stip op de horizon zijn. Alles wat gedaan wordt, moet men toetsen aan deze afspraken. Het moet dus vooral gaan om de excellente dienstverlening.

*Eerste termijn*

**Groep Gunther** (Tiber) heeft geen vragen of opmerkingen.

**Lijst Imgriet Habets** (Habets) is verheugd over deze sociale visie. Zelfregie en zelfredzaamheid zijn belangrijke onderdelen in de maatschappij, maar soms is het leven te zwaar. Indien men alleen overleeft, is het moeilijk om zelfredzaam te zijn. Een voorbeeld is het tekort aan huishoudelijke hulpkrachten, waardoor nu soms wordt verwezen naar het PGB. In hoeverre is iemand echter in staat om zelf als werkgever te fungeren? Lijst Imgriet Habets vraagt hiervoor aandacht.

**PVV** (Miesen) heeft geen vragen.

**Liberaal Partij Maastricht** (Nuyts) zal met een amendement komen omdat het onderdeel wonen onderbelicht is.

**SPM** (Lejeune) is blij dat gekeken wordt naar bestaanszekerheid, gelijke kansen en positieve gezondheid. Dat begint bij kinderen en eindigt bij ouderen.

**SP** (Van Gelooven) maakt zich af en toe zorgen. Zijn we al klaar voor al die nieuwe visies? Is er genoeg draagvlak in de stad? De SP heeft het idee dat te weinig inwoners hebben meegedacht. Het gaat over aantallen van 200 plus nog een keer 150 mensen in het MECC, met waarschijnlijk een aantal dubbelen. Dat is nog geen 0,5% van de inwoners van de Maastricht. De SP is van mening dat men die visies geen stadsvisie of sociale visie kan noemen. Het is een visie vanuit de gemeente, vanuit het apparaat. Dat is de verkeerde volgorde. In dit huis werken circa 1.800 medewerkers en het zou goed zijn als iedereen had meegedacht. Daar valt nog een hele wereld te winnen. Anderzijds is wethouder Heijnen druk bezig met het optimaliseren van het burgerparticipatieproces. Begin volgend jaar wordt hopelijk een flinke slag gemaakt. Er komt beleid, budget en een concreet integraal plan. Daarvan kunnen de visies profiteren. Verder is 2040 nog ver weg. Waarom zou de raad dan nu per se over deze visie moeten beslissen? De SP ziet het proces als een goede leerschool. Doe het vooral nog een keer. Doe het later, maar wel beter.

**VVD** (Maillé) is overwegend positief over deze visie. De VVD ziet het liberale aspect daarin terug, met een verschuiving van een focus op zorg naar een focus op de kwaliteit van leven. Daarbij gaat het om de vraag hoe men tools kan bieden om iedereen op een gelijk niveau te laten presteren. Iedereen vindt deze transformatie noodzakelijk. Daarnaast is Maastricht economisch gezien de weg kwijtgeraakt. Hoe verhoudt zich de transformatie tot de noodzakelijke bezuinigingen? In hoeverre kan deze visie gerealiseerd worden met de bestaande middelen?

**CDA** (Heine) dankt de betrokken wethouders en ambtenaren voor deze heldere sociale visie. Er heeft een uitgebreid voortraject plaatsgevonden om tot deze visie te komen. De atelierssessies waren goed om op hoofdlijnen een realistisch beeld te krijgen over de verschillende rollen, taken en verantwoordelijkheden. Het CDA gaat uit van de kracht van het maatschappelijke middenveld en een sterke samenleving waarbij de gemeente een vangnet biedt voor kwetsbare mensen. Het CDA is dan ook zeer tevreden en kan zich volledig vinden in de gekozen missie en uitgangspunten. Het CDA wil graag inzetten op preventie en hoopt dat de gemeente hiermee in toekomst creatief omgaat, zoals bij de inrichting van de openbare ruimte, om mensen te stimuleren gezond te leven, zeker nu corona onder ons blijft. Scandinavië is hierin een voorloper. Het CDA vraagt in dit kader aandacht voor de outdoorsporten. Verder mist het CDA een visie op zorg in relatie tot wonen. Het is een utopie om te denken dat men iedereen de juiste woning in relatie tot zorg kan bieden. Het CDA vraagt om nu al na te denken over kangoeroewoningen, andere woonvormen en de regelgeving. Wanneer komt dit aan bod?

**GroenLinks** (Janssen) kan zich vinden in veel van de uitgangspunten. GroenLinks heeft een algemene opmerking over alle visies. Misschien moet gesproken worden over een missie in plaats van een visie? Maastricht staat helaas op plek 8 van de top 10 van slechtste steden voor expats. Dat betekent iets voor de missie, de weg naar 2040 richting die saamhorige stad, waarop terecht wordt gewezen. De saamhorigheid werd afgelopen zomer zeer duidelijk bij de overstromingen, waarvoor hulde. Soms is verdraagzaamheid echter ook ver te zoeken, zoals rondom de kick-out zwarte piet-demonstratie waar betogers werden aangevallen. GroenLinks stelt vast dat er dus ook veel uitdagingen richting 2040 liggen. Soms is het stuk exclusief inclusief. Afgelopen raadsperiode is Maastricht een officiële kinderpardongemeente geweest en heeft Maastricht veel opvang geboden aan vluchtelingen en nieuwkomers, maar daar leest men amper of niets over. Het gaat echter over inclusiviteit. GroenLinks zou graag ook de nieuwe Maastrichtenaren terug willen zien in de visie. Bewoners maken zich zorgen en willen zich oprecht inzetten voor deze doelgroepen. In het stuk komt een echte verbinding met alle andere visies tot uiting. Sommige fracties missen het onderdeel wonen. GroenLinks vraagt daarnaast aandacht voor het gegeven dat het helaas uitmaakt waar je wiegje staat, qua kansen op de arbeidsmarkt en risico's op gezondheidsschade. In bepaalde wijken heeft klimaatstress ook impact. Grote groepen Maastrichtenaren leven statistisch gezien minder lang. De gemeente moet van deze pijnlijke werkelijkheid iets vinden en daarbij kan bij uitstek een mooie verbinding gemaakt worden met de andere visies. GroenLinks mist dit in het stuk. Kan het college enkele voorbeelden noemen vanuit deze visie om aan te geven waar die verbinding met een van de andere visies wordt gemaakt? Ten slotte vraagt GroenLinks of bij preventie gefocust wordt op baby's, dus vanaf negen maanden.

**D66** (Mertens) droomt bij de sociale stad dat iedereen moet kunnen zijn wat men graag wil zijn, ongeacht afkomst, geslacht, geloof, et cetera. Uit de tabel op pagina 7 blijkt dat Maastricht slecht ervoor staat. Dit is helaas al decennia het geval. De vraag is hoe dit komt. Is de gemeente soms iets te betuttelend bezig? Zijn er te veel voorzieningen waardoor inwoners misschien te lui worden? Mensen zijn niet altijd eerlijk, ook niet ten opzichte van zichzelf. D66 vindt de passage over wat iemand nodig heeft heel goed geschreven. De gemeente gaat dat niet bepalen, maar dat doet de inwoner zelf, uiteraard binnen de grenzen. D66 kan zich hierin vinden, maar het is wel ietwat algemeen geformuleerd. Wat is met deze visie daadwerkelijk veranderd? Verder maakt D66 zich zorgen over het probleem van de armoedeval. De overheid heeft dit probleem gedeeltelijk gecreëerd. Moet dit worden bekeken? Wel moet er altijd een vangnet zijn vanuit de overheid voor de meest kwetsbaren,

met name voor mensen die niet zelfstandig voor zichzelf kunnen zorgen. D66 is van mening dat daar de meeste aandacht naar moet uitgaan.

**PvdA** (Van den Eeckhout) merkt op dat Maastricht al een goed onderbouwde stadsvisie 2020-2030 heeft. De nieuwe visie lijkt meer inhoud te hebben, met een overkoepelende en vier aparte visies, maar daarin staat vooral veel managementtaal. Het is veel geblaat en weinig wol. Dat is een gemiste kans, zeker in het sociaal domein. Wat schiet men op met de visie tot 2040 ten opzichte van de visie tot 2030, zeker nu men niet aangeeft wat men verwacht hoe de stad eruitziet in 2040? In de visie staan veel vergezichten, maar er staat niet in of de stad vergrijsd of verjongt. De universiteit groeit nog steeds en men is druk op zoek naar extra woonruimte voor studenten. Zo wordt het moeilijk sturen in de mist.

Verder is het KPMG-rapport een olifant in de kamer. Nergens wordt aangegeven wat de bedoeling is, om weer in control te komen binnen het sociaal domein. De sociale visie is inderdaad meer dan alleen het sociaal domein, maar dat is wel een wezenlijk onderdeel daarvan. Hoe wordt dit aangepakt? Waarom staat dit niet apart in de sociale visie? Waarom is dat geen stip op de horizon? Waarom wordt hierover niets gezegd in de inleiding? Deze visie mist een duidelijke onderbouwing. In de huidige stadsvisie wordt veel meer over data gesproken, over het hoe en waarom van de visie. In deze visie staan echter alleen containerbegrippen, met veel vergezichten. Er wordt gesproken over uitvoeringsdocumenten, maar de PvdA mist een tussenfase. Vergezichten alleen brengen geen uitvoering. De sociale visie moet ook meer zijn dan alleen de decentralisaties uitleggen. In de oude stadsvisie staat een mooi stuk over sociale cohesie. De voorliggende visie klinkt vooral heel individueel, waarin de stad zelf haar verantwoordelijkheid bij de burgers neerlegt bij wijze van ruimte geven, zonder hiervoor daadwerkelijk participatie terug te geven, want men moet altijd maar meedoen. De vraag is in hoeverre men dit een geloofwaardige sociale visie voor 2040 kan noemen. Kan de stad hier iets mee of is dit eigenlijk vooral een mooi catch-all document zonder inhoud, zonder richting, waardoor men alle kanten op kan? De PvdA is van mening dat deze visie neigt naar het laatste.

**50PLUS** (Meijer) heeft geen vragen.

**Partij Veilig Maastricht** (Garnier) stelt vast dat het sociaal domein al jaren de politieke agenda van de stad Maastricht beheerst. De laatste jaren heeft men te maken met veel problemen, niet alleen op menselijk vlak, maar ook financieel. De vorige sociale visie was net zoals deze visie zeer ambitieus en voortvarend. De burger stond centraal. De raad was trots op de Maastrichtse maat waarin voor iedereen voldoende ruimte was om gebruik te maken van het sociale systeem. The sky was the limit, maar door de decentralisatie, de interne organisatie die het moeilijk had, het ontbreken van de integrale samenwerking, geen controle op de uitgaven, de externe inhuur en de toenemende volumegroei van cliënten, verdwenen deze mooie ambities als sneeuw voor de zon. Het is niet alleen belangrijk om in control te komen, maar ook om in control te blijven. Partij Veilig Maastricht is nog steeds zeer bezorgd over de toekomst van jeugdigen en senioren. De intenties van de sociale visie 2040 zijn goed. Zorg en het sociaal domein moeten voor iedereen toegankelijk blijven, maar het moet ook efficiënter en eerlijker. Partij Veilig Maastricht heeft daarom vraagtekens bij de sociale visie 2040. Partij Veilig Maastricht is bang dat de gemeente onvoldoende voorbereid is op tegenslagen. Gezien alle inspanningen, het KPMG-rapport, het verbeterplan sociaal domein en de aanbevelingen van de visitatiecommissie, zou een sociale visie tot 2030 beter op zijn plaats zijn, want ook in de komende jaren wachten nog veel uitdagingen, zowel intern als extern. De pandemie heeft ook een grote invloed op het sociale welzijn. Partij Veilig Maastricht mist een visie op deze problematiek qua volksgezondheid. Managen is vooruitkijken, vandaar dat 2040 nog te ver weg is. In de visie wordt gesproken over het gedeelde eigenaarschap. Zelfredzaamheid krijgt een centrale rol toebedeeld. In Maastricht zijn nog steeds te veel zwerfjongeren. Werkt de gemeente bijvoorbeeld samen met het Leger des Heils binnen het kader van het gedeelde eigenaarschap met een gericht preventief programma? Ten slotte vraagt Partij Veilig Maastricht hoe men samen het droomscenario ten aanzien van de bestaanszekerheid wil bereiken?

**Wethouder Bastiaans** legt uit dat een vangnet bedoeld is om op terug te vallen. In de visie wordt aandacht besteed aan vroegsignalering, zodat verdere problemen of complexere zorg voorkomen kunnen worden. De wethouder ziet dat mensen zelf zaken willen regelen, maar soms is ook sprake van zelfoverschatting. Hieraan moet aandacht worden besteed.

In antwoord op de Liberale Partij Maastricht legt de wethouder uit dat er een samenhang is tussen sociaal, economie en ruimte. Een deel van de problemen en de gelijke kansen kunnen worden opgelost door aandacht te besteden aan de fysieke ruimte. Daarbij gaat het om de inrichting van de wijken. In de visie wordt ook verwezen naar het rapport van Circusvis. Er wordt geïnvesteerd in bepaalde buurten waardoor een andere dynamiek ontstaat. Daarnaast heeft de visie ook aandacht voor bewegen. Dat is sport, maar ook bewegen in de buitenruimte. Dat betekent dat ook ruimte voor ontmoetingen wordt gecreëerd. Daarnaast maakte de SP een duidelijk punt bij het participatieproces. Deze visie is inderdaad nog niet compleet en gebaseerd op een aantal zaken die al gedaan worden. Er wordt geleerd van zaken die men in Maastricht al gedaan heeft. In de sessies

heeft men met allerlei partijen gesproken. Het is belangrijk dat de raad nu instemt met deze visie omdat daarmee duidelijk de richting wordt bepaald. De genoemde onderwerpen zijn nu, maar ook in toekomst relevant. Samen met de raad wordt bekeken hoe daaraan uitvoering en invulling wordt gegeven. Ook in relatie tot het Duurzaam Sociaal Domein is het heel belangrijk om focus aan te brengen en keuzes te maken. In antwoord op de opmerking van de VVD over de balans legt de wethouder uit dat het Duurzaam Sociaal Domein een randvoorwaarde is. Er worden keuzes gemaakt en er wordt vooral gekeken naar mensen die zorg echt nodig hebben. Indien iemand een zorgvraag heeft, moet beter bekeken worden of en hoelang die zorg toegepast kan worden.

Verder vraagt de PvdA naar het hoe. De oude stadsvisie was vooral gericht op de continuïteit van zorg. De voorliggende visie brengt echter meer focus aan op zaken die nu en in 2040 relevant zijn. Dit heeft gevolgen voor de keuzes die in de komende jaren worden gemaakt. De vergrijzing speelt daarbij inderdaad een rol. Verder moet de preventie al starten in de conceptiefase. Dit zit in de portefeuille van wethouder Jongen. Bij preventie wordt naar een IJslands model gekeken waarbij het vooral gaat om wat bewezen effectief is. In antwoord op Partij Veilig Maastricht legt de wethouder uit dat de raad toezicht moet houden. Maastricht loopt ook niet voorop. Over een aantal zaken moet men inderdaad realistisch zijn. Bestaanszekerheid is inderdaad een groot begrip en de stappen die men daarin kan zetten moeten samen worden besproken. De wethouder heeft ook veel aandacht voor zwervjongeren. Vanuit de vroegsignalering is daarvoor ook aandacht. De gemeente Maastricht werkt samen met een landelijk actieprogramma en allerlei instanties om die jongeren zo vroeg mogelijk te helpen. Verder wordt ook in een ketengroep samengewerkt.

**Wethouder Bastiaens** geeft aan dat het zeer belangrijk is om te benadrukken dat de visies bij elkaar horen. De bedoeling is om integraal naar vraagstukken te kijken. De mens en de vormgeving van de stad vormen een samenhangend geheel. Bij bestaanszekerheid en positieve gezondheid kan men niet met één visie uit de voeten. De opgaves van de toekomst moeten in termen van integrale opgaves worden geformuleerd, want dan kijkt men anders naar de stad en naar onderdelen van vragen. Men moet het samen doen vanuit die verschillende disciplines. Verder heeft de armoedeval veel met bestaanszekerheid te maken. Daarom is bestaanszekerheid een betere term. Men moet samen zoeken naar een redelijke manier waarop mensen in de samenleving kunnen participeren. Het is idioot dat mensen die vanuit een uitkering naar werk gaan, achteruitgaan in inkomen en dat steeds meer werkende mensen, als arm beschouwd moeten worden, omdat ze niet rond kunnen komen.

**D66** (Mertens) verwijst per interruptie naar de oplopende vacatures. Momenteel zijn er meer vacatures dan werkzoekenden. Nu is het echt de tijd om mensen te helpen om (deels) aan het werk te gaan.

**Wethouder Bastiaens** vindt dat een belangrijk punt. De wethouder geeft als voorbeeld de recent georganiseerde banenmarkt in het werkcentrum. Werkgevers hebben daar contact gelegd met een aantal kandidaten en zij waren heel tevreden. Blijkbaar lukt het in tijden van krapte toch nog om een match te maken met mensen die in de bestanden zitten. Het grote issue is de mismatch.

In antwoord op de SP legt de wethouder uit dat deze processen lastig zijn. Het is zeer belangrijk om deze visie nu vast te stellen. In het sociaal domein moeten keuzes worden gemaakt op basis van de drie thema's. Verder is het maximale gedaan om zoveel mogelijk mensen te betrekken. Natuurlijk zat corona ook in de weg. Meer is vaak beter, maar niet altijd. Gezien de omstandigheden is het heel goed gedaan.

*Tweede termijn*

**Groep Gunther** (Tiber) vraagt of het mogelijk is om een cluster te maken van de zorgenkindjes van Maastricht, zoals bij de 50-gezinnenaanpak is gedaan. Verder is Groep Gunther het niet eens met de PvdA. Het is wel degelijk een inhoudelijk stuk. Het zijn geen woorden, maar daden. Het stuk is van een ander kaliber dan voorheen.

**Lijst Imgriet Habets** (Habets) geeft een compliment over de staat van Maastricht 2021. Dit is waardevolle cijfermatige informatie. Misschien kan het college dit integreren in de toekomstagenda sociaal domein?

**SPM** (Lejeune) heeft geen vragen.

**SP** (Van Gelooven) vraagt nogmaals waarom het nu moet. Het gaat immers erom dat het goed wordt gedaan. Bovendien heeft de gemeente volgend jaar ook een betere participatieaanpak. De SP denkt dat het nu moet vanwege de interne druk. Los daarvan geeft de SP een compliment over het harde werk. Die visie moet er komen, maar de vraag is of dit nu of volgend jaar moet gebeuren.

**VVD** (Maillé) dankt de wethouder voor de uitgebreide beantwoording. De VVD vraagt of deze visie kan samengaan met de financiële tekorten in het sociaal domein. Maastricht is het economische spoor bijster. In hoeverre kan deze visie worden gerealiseerd binnen de bestaande middelen?

**CDA** (Heine) wil de samenleving anders inkleden omdat corona blijft. Een pandemie kan ook nog een keer gebeuren.

**GroenLinks** (Janssen) mist de speciale aandacht voor nieuwe Maastrichtenaren. Voor sommige statushouders begint hun leven in Nederland tijdelijk in Maastricht. Verder juicht GroenLinks het meer buurtgericht werken toe. Daarnaast moet de gemeente voldoende oog hebben voor de gevolgen van waar de wieg staat. Daarop is een heldere visie nodig richting 2040. Ten slotte ziet men ook in deze visie dat de cijfers rondom eenzaamheid in Maastricht hoger zijn dan landelijk. GroenLinks wil die cijfers richting 2040 graag drastisch verlagen.

**D66** (Mertens) vindt het duidelijk dat een nieuwe sociale visie moet worden opgesteld. D66 is zeer geïnteresseerd in hetgeen wethouder Bastiaans aangaf over bewezen effectief. De vraag is immers of al die investeringen iets opleveren. D66 is voorstander van een beter sociaal beleid voor inwoners die het nodig hebben.

**PvdA** (Van den Eeckhout) is het eens met de SP. Het document is waarschijnlijk opgesteld vanwege de interne druk. Waarom staat er geen cijferonderbouwing in deze visie? Waarom is er geen toekomstanalyse? Waarom doet men bepaalde dingen? Waarom wordt die stip daar op de horizon gezet? Ten slotte mist de PvdA het KPMG-rapport en de misère in het sociaal domein. Het is wel degelijk heel belangrijk dat de gemeente Maastricht dat niet nog een keer wil meemaken.

**50PLUS** (Meijer) dankt de wethouder voor de beantwoording en heeft geen vragen.

**PVM** (Garnier) staat wel degelijk achter het hebben van een sociale visie. Dat heeft een hoge prioriteit. Er staan de stad nog veel uitdagingen te wachten en de toekomst is onzeker. Waarom kan de sociale visie niet gelijkgetrokken worden met de stadsvisie richting 2030? Op welke manier wordt de raad bij de verdere uitwerking van de doelen betrokken?

**Wethouder Bastiaans** legt uit dat de gemeente van de clusteraanpak vooral een stukje regie heeft geleerd. Dit wordt nu geïmplementeerd in de huidige werkwijze. Men moet vooral niet voor iedereen een aparte aanpak maken. De basis is voor iedereen hetzelfde, met soms iets extra's. Een eenvoudige vraag wordt enkelvoudig afgehandeld en bij meervoudige problematiek gaat het vooral om een integrale aanpak samen met regie. In antwoord op de SP legt de wethouder uit dat het belangrijk is om een focus aan te brengen. Het beleid wat op deze uitgangspunten is geënt, moet samen met de raad worden geformuleerd om tot betere zorg voor burgers te komen. De wethouder herkent niet dat dit stuk er nu ligt vanwege de interne druk. Het gaat om de combinatie tussen het Duurzaam Sociaal Domein en de sociale visie, waarbij de visie duidelijk laat zien dat het vooral gaat om de zorg op de juiste plek goed toe te passen. Daarmee krijgt de gemeente automatisch grip op de uitgaven. Daarnaast wordt de inkoop herijkt met minder zorgaanbieders. Verder moet de gemeente vooral meer naar de effectiviteit en impact kijken. Er is geen zicht op de inkomsten vanuit het Rijk tot 2040. De komende jaren zien de financiën er wel beter uit. De middelen voor jeugd zijn al incidenteel toegekend en het nieuwe kabinet zal waarschijnlijk nog besluiten nemen over een meer houdbare structurele financiering. Verder is bij wonen waarschijnlijk het voornemen om de verhuurdersheffing af te schaffen zodat corporaties weer meer woningen kunnen bouwen. Ook is het vanzelfsprekend dat de gemeente aandacht heeft voor alle Maastrichtenaren, dus ook voor nieuwe inwoners van Maastricht. Daarbij gaat het vaak om maatwerk. Wat heeft iemand nodig om te kunnen meedoen? Met de nieuwe Wet inburgering kan dit sneller dan voorheen worden opgepakt. Maastricht scoort inderdaad slecht op eenzaamheid. Daarbij is de koppeling met de fysieke ruimte en de totstandbrenging van ontmoetingen een goed voornemen. Hoe heeft men aandacht voor de wijken? In bepaalde wijken wonen inderdaad veel kwetsbare mensen. Op langere termijn kan voor hen misschien andere huisvesting worden gerealiseerd. Verder wordt meer gestuurd op bewezen effectief en impact. Impact is niet alleen financiële impact, maar kwalitatief en kwantitatief. Achter deze potloodschets zitten ook veel data. Die data staan echter niet allemaal in het stuk. Ten slotte is het Duurzaam Sociaal Domein geënt op alle rapporten, waaronder het KPMG-rapport. De organisatie moet in staat zijn om zaken mogelijk te maken. De wethouder denkt dat een aantal uitdagingen niet al in 2030 gerealiseerd zullen zijn, vooral wat de buurten betreft. Op een later moment zal men meer kunnen differentiëren.

**Wethouder Bastiaens** acht de drie thema's de kracht van deze visie. Daarmee hoeft men in de visie geen doelgroepen op te sommen. Door die bril moet men dus naar de mensen in de stad kijken en geen groepen apart benoemen. De visitatiecommissie gaf ook aan dat de visie daarom beperkt kan zijn.

**GroenLinks** (Janssen) vindt dat het college niet van een homogene samenleving kan uitgaan. Er zijn namelijk geen gelijke kansen. Dat moet men erkennen en daarom moet dit een onderdeel zijn van de visie.

**Wethouder Bastiaens** is het hiermee eens. Daarom is het integraal kijken naar vraagstukken belangrijk. De vraag is dan wat mensen die bijvoorbeeld in Malpertuis wonen nodig hebben om gelijke kansen te krijgen. Iemand met een fysieke beperking heeft ook een andere toekomst dan iemand zonder beperking. Er zijn dus allerlei redenen waarom iemands toekomst anders eruit kan zien. In de komende jaren moet men goed opletten dat die thema's integraal op de agenda komen te staan.

**PvdA** (Van den Eeckhout) begrijpt per interruptie dat het allemaal in de potloodschets staat, maar niet in de visie. Dat is jammer omdat de potloodschets uiteindelijk verdwijnt. De PvdA roept de wethouder op de data wel in de visie te zetten.

**Wethouder Bastiaens** legt uit dat deze visie niet tot 2040 wordt gebruikt. Binnen acht jaar zal immers weer een nieuwe visie noodzakelijk zijn, omdat men veel ontwikkelingen niet kan overzien. De vorige visie was uit 2013-2014. De levensduur van een visie is circa zes tot acht jaar, afhankelijk van hoe snel de wereld verandert.

**Groep Gunther** (Tiber) vraagt wat GroenLinks bedoelt met tijdelijk. Een stadsvisie is ook niet iets tijdelijks, maar bedoeld voor de lange termijn. Hoe bedoelt GroenLinks dit?

**GroenLinks** (Janssen) heeft het woord tijdelijk gebruikt in het kader van een groep Maastrichtenaren die op basis van een tijdelijke verblijfsvergunning voor een periode van vijf jaar deel uitmaken van de Nederlandse samenleving en soms in Maastricht beginnen.

**Groep Gunther** (Tiber) merkt op dat zij dan ook tijdelijk in de stadsvisie mogen meegaan.

**PVM** (Garnier) merkt per interruptie op dat wethouder Bastiaens aangeeft dat de levensduur van een visie circa acht jaar is. Waarom wordt dan niet op 2030 gefocust?

**Wethouder Bastiaens** legt uit dat dit enigszins arbitrair is. De keuze voor een langere termijn wordt gemaakt in de hoop dat men in het proces zo veel mogelijk het huidige loslaat en men zo open en ruim mogelijk kan nadenken over hoe die langere termijn eruit zou kunnen zien en wat men daarvoor nodig heeft. Het is dus vooral instrumenteel bedoeld.

De **voorzitter** dankt en vraagt of het raadsvoorstel rijp is voor besluitvorming in de raad op 21 december 2021.

**PvdA** (Van den Eeckhout), **GroenLinks** (Janssen), **D66** (Mertens), **SP** (Van Gelooven) en **Groep Gunther** (Tiber) nemen het stuk terug naar de fractie.

De **voorzitter** concludeert dat het raadsvoorstel naar de raad van 21 december 2021 wordt doorgeleid, maar dat het geen hamerstuk is.

**De voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun inzet en sluit de vergadering om 22.45 uur.